

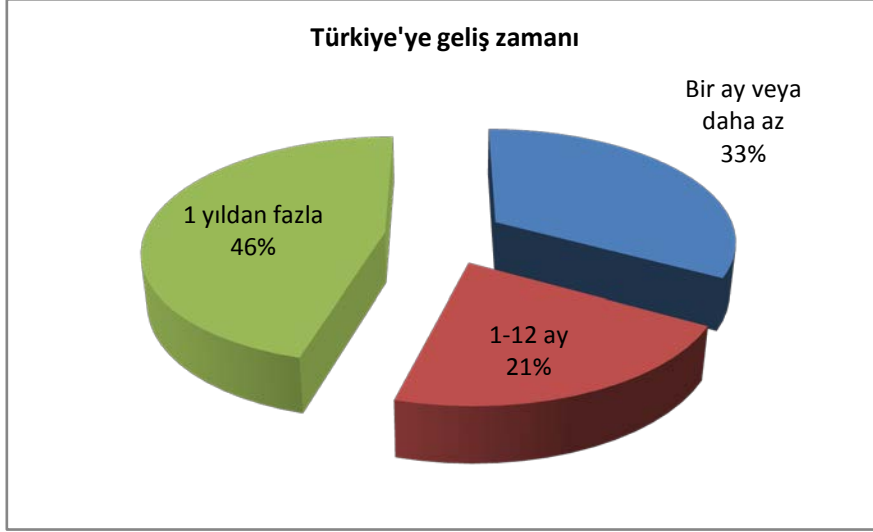
Sığınmacı Kadınlar 5 İl Raporu

Suriye’de yaşanan savaş nedeni ile yurtlarını terk etmek zorunda kalıp Türkiye’de Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin ve Şanlıurfa illerine yerleşen 1138 kadın yaşadıkları yerlerde ziyaret edilerek kendilerine çeşitli sorular yöneltilmiştir. Kadınlar en başta Halep kenti olmak üzere Suriye’nin çeşitli yerleşim yerinden göç etmek zorunda kalmışlardır.

Katılımcıların illere dağılımı	Sayı	%
Diyarbakır	203	17,8
Gaziantep	200	17,6
Kilis	200	17,6
Mardin	335	29,4
Şanlıurfa	200	17,6
Toplam	1138	

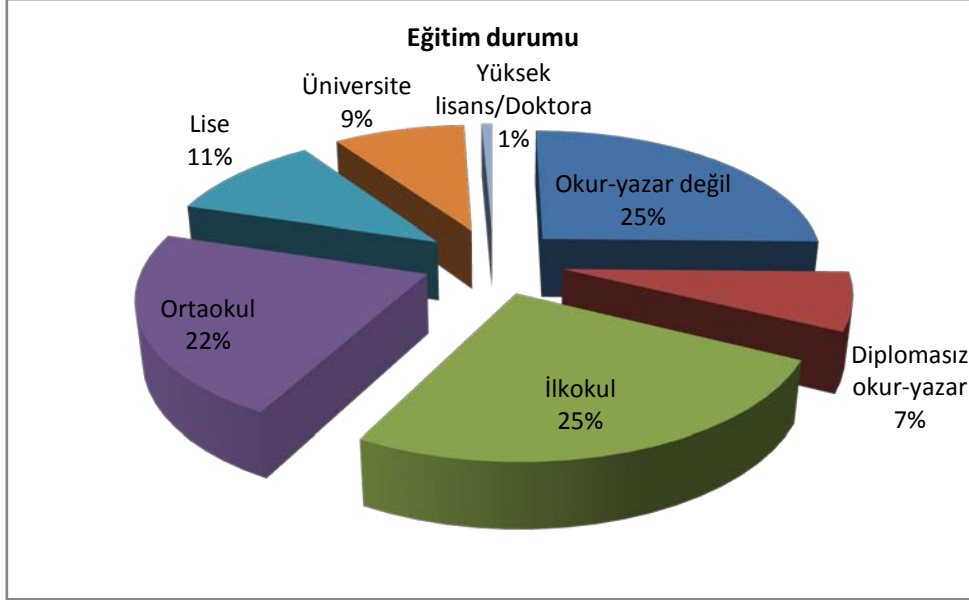
Geldiği yerleşim yeri	Sayı	%
Afrin	2	0,2
Amude	16	1,4
Azez	8	0,7
Cerablus	1	0,1
Dera	1	0,1
Derbesiye	9	0,8
Deyezzor	94	8,3
Halep	548	48,2
Hama	3	0,3
Haseke	153	13,4
Humus	8	0,7
İdlib	10	0,9
Lazkiye	2	0,2
Kamışlı	27	2,4
Kaniye	1	0,1
Kobane	81	7,1
Mımbış	1	0,1
Rakka	99	8,7
Rasulayn	9	0,8
Riha	1	0,1
Subaşı	2	0,2
Şam	53	4,7
Telkoçer	1	0,1
Tiltemir	7	0,6
Zerek Aliye	1	0,1
Toplam	1138	

Göç etme zamanı açısından bakıldığında kadınların yaklaşık yarısı 1 yıldan daha önce göç ederken, % 33'ü kendilerini ziyaret ettiğimiz tarihten önceki 1 ay içerisinde göç etmişlerdir. Kadınların ¼'ü Suriye'de iken ev hanımlığı yaptıklarını ifade etmişlerdir. Çalışan kadınlar ise en fazla öğretmen/memur veya işçi olarak çalıştıklarını söylemişlerdir.

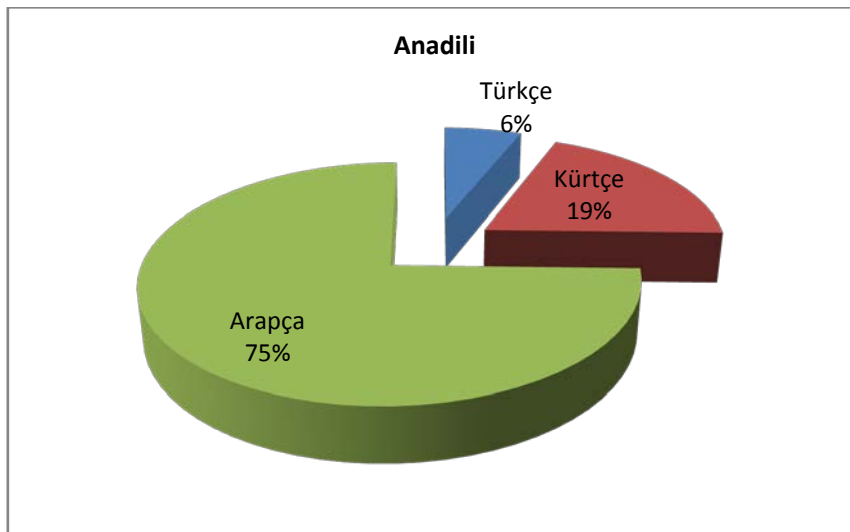

Suriyede'ki iş durumu	Sayı	%
Ev hanımı	870	76,4
Avukat	1	0,1
Ebe	2	0,2
Kendi işyerinde	8	0,7
Çiftçilik	42	3,7
Hemşire/Laborant	13	1,1
Kuaför	21	1,8
Öğretmen/Memur	69	6,1
Öğrenci	45	4,0
İşçi	52	4,6
Terzi	14	1,2
Mühendis	1	0,1
Toplam	1138	

Sorularımızı cevaplayan kadınların % 80'i 19-48 yaş aralığındadır. Eğitim durumlarına bakıldığında % 32'sinin okul okumadığı göze çarparken ancak % 10'luk bir bölümü üniversiteye gitme şansı bulmuştur. Kadınların % 75'inin anadili Arapçadır.

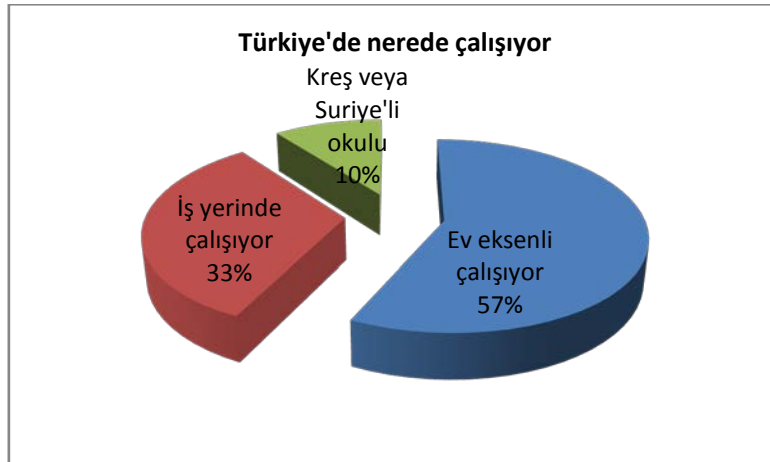

Yaş	Sayı	%
15-18 yaş	73	6,4
19-28 yaş	349	30,7
29-38 yaş	354	31,1
39-48 yaş	217	19,1
49-59 yaş	102	9,0
60 yaş üstü	43	3,8
Toplam	1138	

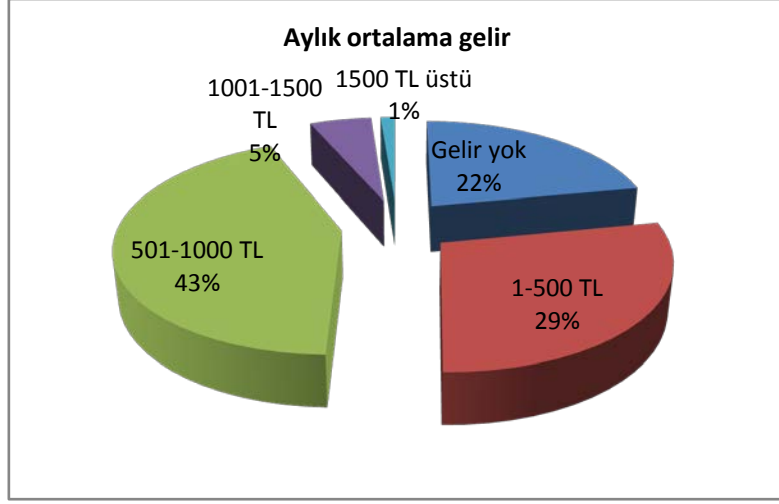

Kadınların yaşadıkları evlerde ortalama nüfus 7,2'dir. Kadınların ancak % 7'si Türkiye'de çalışma imkânı bulabilirken çalıştıkları işlerde çoğunlukla ev eksenli olmuştur. Evlerde çalışan, gelir getiren kişi çoğunlukla koca ve sonrasında erkek çocuk olmuştur. Kadınların yaşadıkları evlerin yarıya yakınında aylık gelir 500 TL ve üzerindedir. İller bazında bakıldığında kadının daha çok çalışma imkanı bulunduğu Gaziantep'te ailelerin ortalama gelirlerinde de belirgin bir yükselme göze çarpmaktadır.

Bulduğunuz evde kaç kişi yaşıyor?	
Ortalama	7,2
En az	1
En çok	27
Cevap veren kişi sayısı	1138

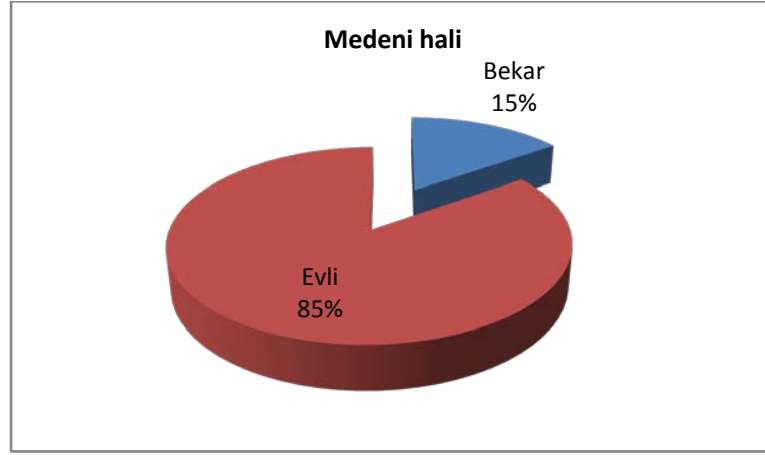
Ailenizde kim çalışıyor	Sayı	%
Koca	549	48,2
Erkek çocuklar	239	21,0
Kız çocuklar	21	1,8
Diğer	97	8,5
Çalışan yok	232	20,4
Toplam	1138	

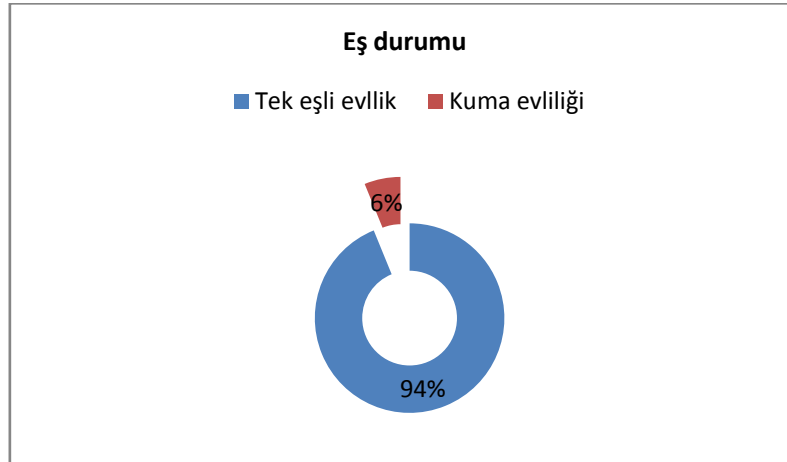
Kadınların kimliklerinin mevcudiyeti açısından bakıldığında hem Suriye hem de Türkiye’de kadınların % 90’nın üzerinde bir oranda kimliklerinin olduğu gözlenmiştir.

Kadınların % 85'i evli iken, evliliklerde % 89'a yakın bir oranda resmi ve dini nikâh birlikte tercih edilmiştir. Evliliklerin % 94'ü tek eşli evlilik iken, % 6,sı kuma evliliği şeklinde gerçekleşmiştir. Kuma evliliği en çok Kilis ve Gaziantep illerine göç eden kadınlarda görülmüştür.

Evlilik Durumu	Sayı	%
Dini ve resmi nikâh	854	88,5
Sadece dini nikâh	111	11,5
Sadece resmi nikâh	0	0,0
Toplam	965	

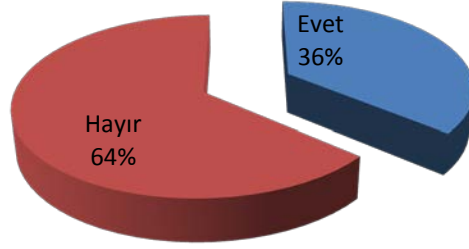
Çocuk durumu	Sayı	%
0-2 çocuk	335	33,1
3-5 çocuk	385	38,0
6 ve üzeri çocuk	292	28,9
Toplam	1012	

Kadınların % 80'i akrabalarından bir kısmını Suriye'de bırakıp göç etmek zorunda kalmıştır. Sorularımızı cevaplayan kadınların % 30'unun ise akrabalarından bir kısmı başta Avrupa ülkeleri olmak üzere yurtdışına, % 36'sının ise Türkiye'de çeşitli illere dağıldığı görülmektedir.

Hangi ülkelere	Sayı	%
Avrupa	246	74,8
Afrika	16	4,9
Ortadoğu	67	20,4
Toplam	329	

Türkiye’de başka yerleşimlerde ailenizden kalan bireyler var mı?

Hani illerde akrabalarınız var?	Sayı	%
Adana	22	5,7
Ankara	15	3,9
Adıyaman	3	0,8
Antakya	5	1,3
Antalya	9	2,3
Batman	6	1,5
Bitlis	2	0,5
Bursa	15	3,9
Diyarbakır	10	2,6
İskenderun	2	0,5
İstanbul	162	41,8
İzmit	2	0,5
İzmir	49	12,6
Mardin	6	1,5
Mersin	23	5,9
Gaziantep	65	16,8
Kilis	14	3,6
Konya	9	2,3
Kayseri	10	2,6
Kahramanmaraş	17	4,4
Niğde	1	0,3
Samsun	1	0,3
Şanlıurfa	25	6,4
Van	1	0,3
Cevap veren kişi sayısı	388	

*Bir kişi birden fazla cevap vermiş olabilir.

Kadınların buldukları şehirde sağlık hizmetlerinden faydalanma oranı % 86 olmuştur. Sağlık hizmetinden faydalanmayanların oranı % 2,5 ile en az Diyarbakır'da yaşayanlar iken, % 30,5 ile en fazla Gaziantep'e göç edenler olmuştur.

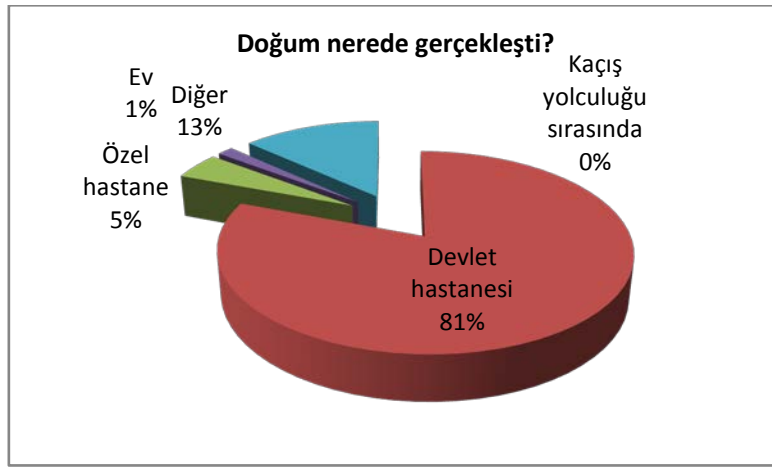
Herhangi bir sağlık hizmetinden faydalanmadıysanız bunun nedenleri nelerdir?	Sayı	%
Maddi sıkıntılar	7	6,1
Erişim uzaklığı	0	0,0
Nereye başvuracağımı bilmiyorum	6	5,2
İhtiyaç duymadım	52	45,2
Diğer	50	43,5
Toplam	115	

Kadınların % 55'i doğum kontrol yöntemi kullanmamaktadır. Kadınların yaşadıkları evlerin % 17'sinde hanede hamile bir kişi bulunmaktadır. Kadınlar hamile kaldıkları durumlarda kontroller ve doğum için büyük oranda devlet hastanelerini tercih etmiştir.

Gebelik boyunca doğum öncesi bakım hizmetinden yararlandığınız takiplerinizi nerede yaptırdınız?

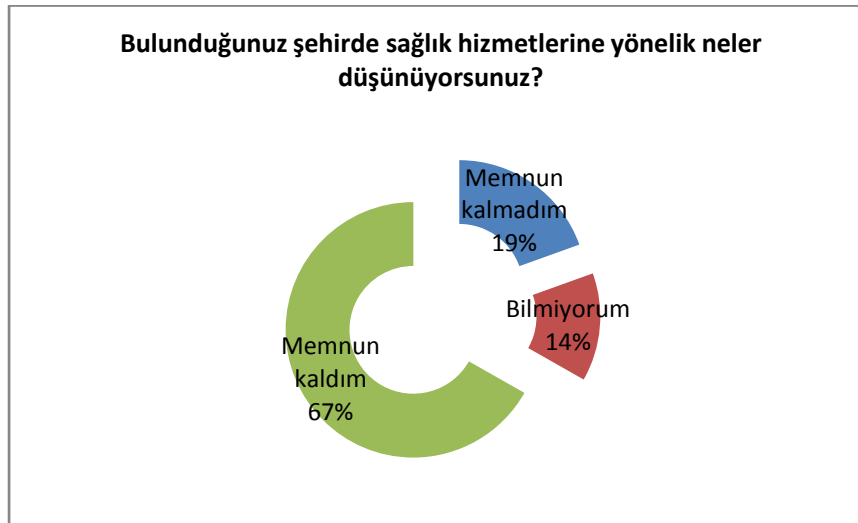
	Sayı	%
Aile sağlık merkezi	11	4,6
Devlet hastanesi	202	84,9
Özel hastane	12	5,0
Özel doktor	8	3,4
Özel poliklinik	0	0,0
Dernek/Vakıf polikliniği	0	0,0
Diğer	5	2,1
Toplam	238	

Bebęini bulunduğu Şehirde dđnyaya getiren kadınların % 70'i sonrasında çocuklarıyla ilgili sağlık problemi yaşamamıştır. Geriye kalan % 30'luk kesim ise çeşitli sağlık sorunları ile beslenme problemleri yaşadıklarını ifade etmiştir. Genel olarak bakıldığında kadınların buldukları Őehirdeki sağlık hizmetlerinden memnuniyet oranı % 67 olmuştur. En fazla memnuniyet Diyarbakır'a g edenlerde olurken memnuniyetsizlik en fazla Gaziantep ve Kilis illerine g edenlerde görülmektedir.

Bulduğunuz yerde dđnyaya gelen bebeğinizin ne tür sağlık sorunları oldu?		
	Sayı	%
Bebęin beslenmesi	16	23,9
Bebęin sağlık sorunları	45	67,2
Diğer	6	9,0
Toplam	67	

Kadınların % 94'ü buldukları şehirde kendilerini güvende hissetmektedir. Ancak kadınların % 22'sinde kendilerinin ve çocuklarının dışarı çıkmaları konusunda bazı çekinceleri bulunmaktadır. Bu çekinceler en fazla Şanlıurfa'da mevcut iken kadınların en az çekindikleri yerler Mardin ve Diyarbakır olmuştur.

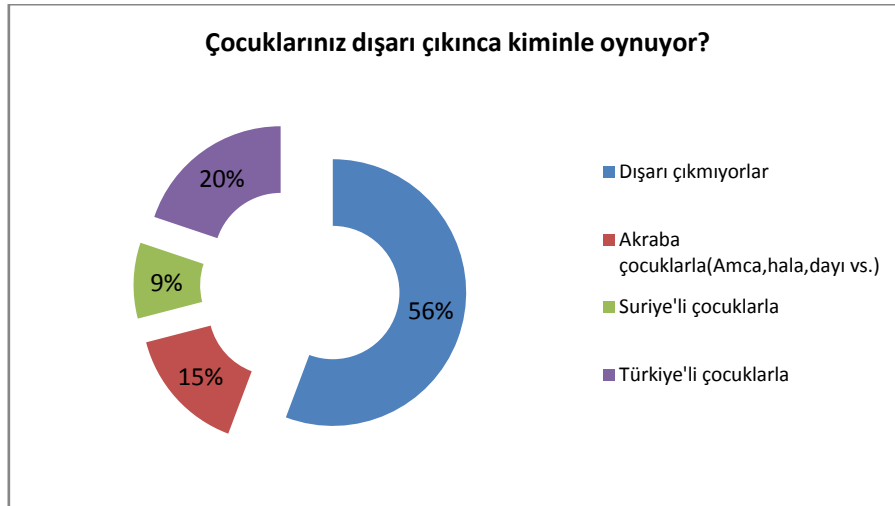
Ne gibi çekinceleriniz var?	Sayı	%
Güvenlik	109	45,8
Yabancı bir ülkede olduğum için	57	23,9
Kocam/kaynanam/gelenekler izin vermiyor	16	6,7
Komşu/çevredekiler rahatsız ediyor	56	23,5
Toplam	238	

Kadınların % 11' buldukları yerlerden başka şehirlere göç etmeyi düşündüklerini ifade etmiştir. Buna gerekçe olarak açık ara ekonomik nedenler öne sürülmüştür.

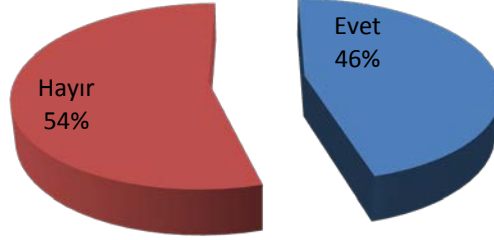

Neden başka bir yere gitmek istiyorsunuz?	Sayı	%
İş imkanları	79	62,8
Suriyelilere bakış açısı(Dışlama,Ayrımcılık...)	2	1,7
Yaşam koşullarının pahalı olması (kira vs.)	28	23,1
Suriye'ye geri dönme...	15	12,4
Toplam	124	

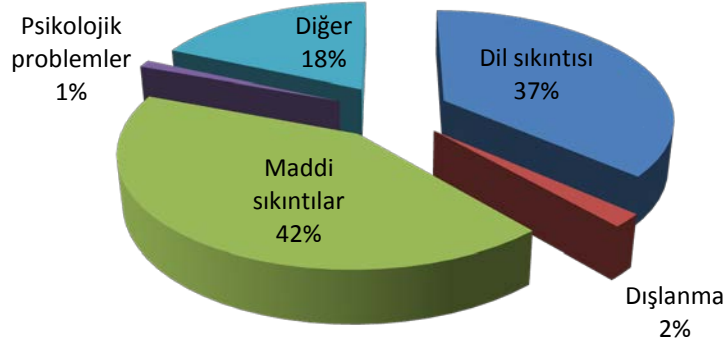
Türkiye'deki beş ile göç eden ailelerin çocukları % 56 oranında dışarı çıkıp oynama imkanından mahrumdurlar. Çocukların % 54'ü maddi imkansızlıklar ve dil problemi nedeni ile eğitimlerine devam edememektedir.

Çocuklar eğitimlerine devam edebiliyorlar mı?

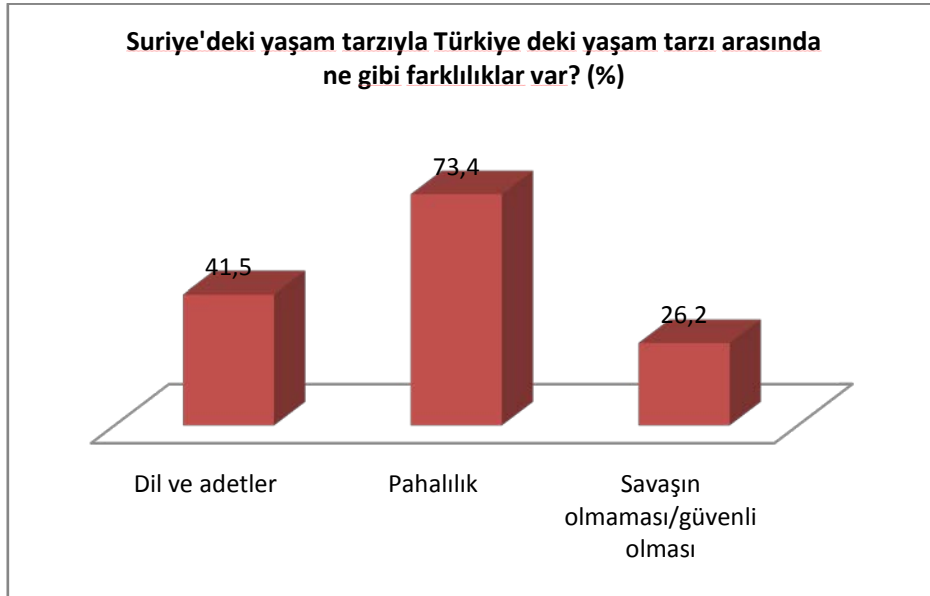

Çocuklarınızın eğitimle ilgili yaşadıkları ne gibi sorunlar var?

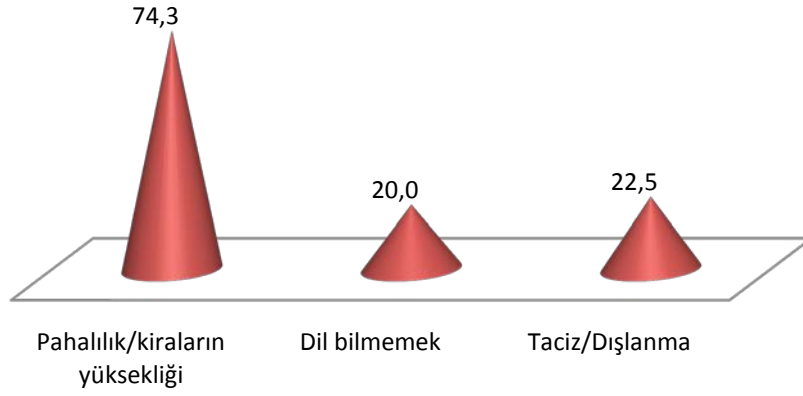

Hangi medya araçlarını takip ediyorsunuz?	Sayı	%
Hiçbiri	89	7,8
Suriye/Türkiye TV	829	72,8
Suriye/Türkiye radyosu	4	0,4
Suriye/Türkiye gazeteleri	0	0,0
İnternet siteleri	200	17,6
Sosyal medya(facebook,twitter)	16	1,4
Toplam	1138	

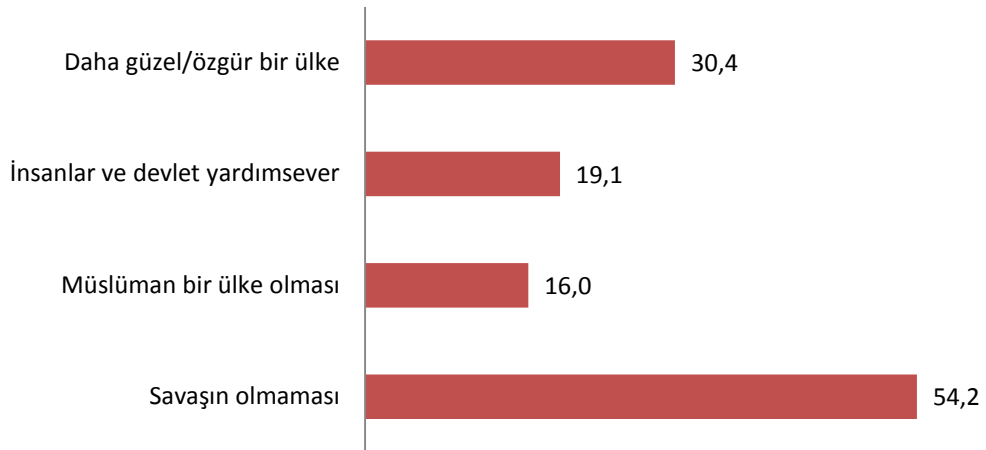
Ankete katılan kadınların % 76'sı Suriye'deki yaşam tarzları ile Türkiye'deki yaşam tarzları arasında farklılıklar olduğunu ifade etmiştir. 'Ne tür farklılıklar var.' şeklindeki açık uçlu soruya ise en fazla Türkiye'nin çok pahalı olduğu söylenirken bunu dil ve adetler farklı cevabı takip etmiştir. Açık uçlu diğer üç soruya verilen cevaplara bakıldığında Suriye'den göç eden kadınların Türkiye'de kadın olarak en fazla pahalılık, ekonomik problemlerden yakındığı % 22,5'inde taciz ve dışlanmadan muzdarip olduğu gözlenmiştir. Türkiye'deki yaşamın güzel taraflarının sorulduğu soruya ise en fazla burada savaşın olmaması ve buranın daha güzel, kadınlar için daha özgür bir ülke olduğu cevapları verilmiştir. Kadınlar yaşadıkları şehirde pahalılık, dışlanma ve dil bilmeme gibi problemlerden yakınmaktadırlar. İl bazında bakıldığında ekonomik problemler ve pahalılığın en fazla Diyarbakır'da yaşandığı göze çarpmaktadır.

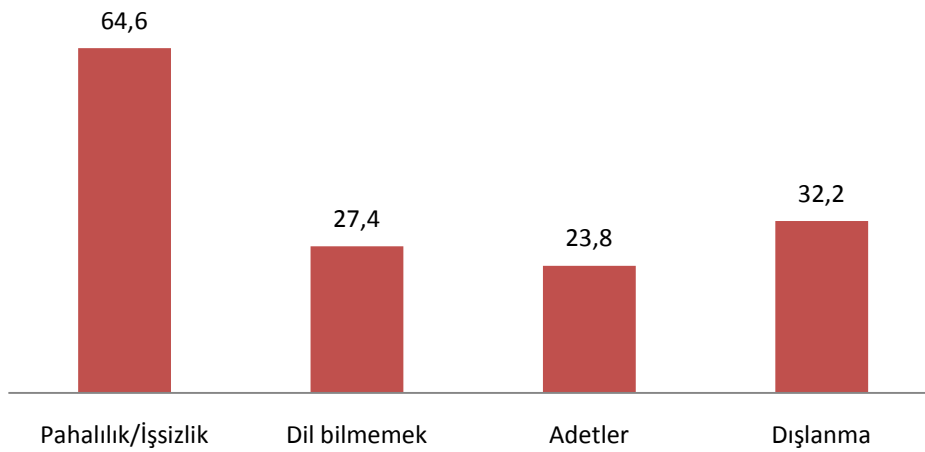
Türkiye de KADIN olarak yaşamının en zor tarafları nelerdir? (%)

Türkiye de yaşamının en güzel tarafları nelerdir? (%)

Bu ilde ne gibi sorunlarla karşılaştınız/karşılaşıyorsunuz? (%)

Kadınların % 68'i savaş bittiğinde ülkesine dönmek istediğini söylemiştir. Buna neden olarak ta yine % 90'a yakın bir oranda aidiyet duygusunu gerekçe göstermiştir. İlginç olarak Şanlıurfa dışındaki illere göç edenlerde ülkelerine geri dönme isteği ağır basarken bu ilimize göç eden kadınların % 86'sı savaş bittiğinde bile ülkesine geri dönmek istemediğini ifade etmiştir.

Kalmak istiyorsanız neden?	Sayı	%
Vatandaşlık hakkı verilirse	232	64,1
İyi bir iş bulabilirsem	57	15,7
Çocuklarım eğitim hayatına devam ederse	1	0,3
Diğer	72	19,9
Toplam	362	

Dönmek istiyorsanız neden?	Sayı	%
Aidiyet duygusu	694	89,4
Ekonomik sebepler	75	9,7
Ayrımcılık	3	0,4
Diğer	4	0,5
Toplam	776	

Kadınların % 83'ü kendilerini Türkçe ifade etmekte zorlanmaktadır ve buna paralel olarak kadınların yaklaşık yarısı Türkçe kursu almak istemektedir.

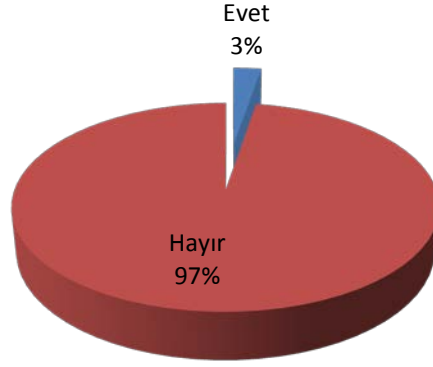
Kurslara katılmak ister misiniz?	Sayı	%
Evet	626	55,0
Hayır	480	42,2
Bilmiyorum	32	2,8
Toplam	1138	

Hangi kurslara katılmak istersiniz?	Sayı	%
Türkçe	605	96,6
Meslek edindirme kursları	21	3,4
Toplam	626	

Kadınların 2/3'ünün düzenli olarak görüştüğü Türkiye'li bir aile bulunmamaktadır. Anket uygulanan kadınların çok az bir kısmı Suriye'de bir sivil toplum kuruluşunda çalışma imkanı bulabilmişken, şimdilerde bu kadınların % 50'ye yakın bir sivil toplum kuruluşunun faaliyetlerine katılmak istediğini ifade etmiştir.

Düzenli olarak görüştüğünüz Türkiyeli aileler var mı? Birbirinize gidip geliyor musunuz?	Sayı	%
Evet	369	32,4
Hayır	769	67,6
Toplam	1138	

Suriye de herhangi bir Sivil Toplum Kuruluşu ile ilişkiniz oldu mu?

Kadın ve çocuk hakları üzerine faaliyetler yürüten (Toplantılar,seminerler,salon toplantıları,çocuk şenlikleri vs.),Şiddet gören kadınlarla dayanışma ağı olan,Meslek edindirmeye yönelik kurslar düzenleyen bir kadın kurumunun çalışmalarına katılmak ister misiniz?

	Sayı	%
Evet	549	48,2
Hayır	589	51,8
Toplam	1138	